

Lekcja 1

Temat: Człowiek w społeczeństwie.

1. **Spółeczeństwo** – grupa ludzi powiązanych ze sobą pod różnymi względami.
2. **Człowiek jako istota społeczna** – człowiek, aby żyć, działać i prawidłowo się rozwijać, musi kontaktować się z innymi ludźmi.
3. **Potrzeby człowieka:**
 - a. Naturalne (np. jedzenie, oddychanie, sen) – zaspokajane bez udziału innych osób
 - b. Społeczne: (potrzeby bezpieczeństwa, przynależności, uznania i bliskości) – zaspokajane w wyniku relacji z innymi ludźmi.
4. **Socjalizacja** – przyswajanie wartości oraz wzorów zachowań obowiązujących w społeczeństwie. W wyniku socjalizacji człowiek przyswaja określone role społeczne i poznaje związane z nimi wymogi.
5. **Rola społeczna** - pełnienie przez człowieka pewnych funkcji w społeczeństwie (np. syn, córka, uczeń, matka, ojciec, pracownik, pracodawca). Wcielanie się w kilka ról prowadzi do **konfliktu ról społecznych** i negatywnych skutków dla danej osoby oraz jej otoczenia.
6. **Normy społeczne** - powszechnie uznawane zasady i wzorce zachowań, których zadaniem jest zapewnienie ładu w funkcjonowaniu zbiorowości oraz ochrona ważnych dla każdego człowieka wartości.
7. **Podział norm społecznych:**
 - a. **Formalne:** normy prawne ujęte w formie skodyfikowanej, których łamanie skutkuje sankcjami prawnymi, np. grzywna, więzienie
 - b. **Nieformalne:** moralne, obyczajowe, religijne. Są to zazwyczaj normy umowne. Nie przestrzeganie tych norm prowadzi do poczucia winy, zaburzeń relacji w kontaktach międzyludzkich, wykluczenia ze danej społeczności (np. religijnej)
8. **Samoocena człowieka** – kształtuje się w wyniku porównywania się z innymi ludźmi i skutkuje prawidłowym, lub nie, funkcjonowaniem w społeczeństwie.
 - a. Zrównowazona
 - b. Zaniżona
 - c. Zawyżona